

Janusz Królikowski

Wzór dla Kościoła : o mariologii Jana Pawła II

Salvatoris Mater 2/4, 368-370

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Uwierzyła lepiej od innych – to dobre i szerokie opracowanie mariologii papieża Jana Pawła II. Włoski kapłan Aurelio Fusi wydobyl z niej wątki eklezjotypiczne². Wiadomo, że w nauczaniu obecnego Papieża wątek mariologiczny został rozwinięty do tego stopnia, iż utworzył znaczący *corpus* doktrynalny, który stał się już przedmiotem wielu badań i refleksji, przy czym trzeba stwierdzić, że rzeczywiście brakowało pogłębionej analizy wątku eklezjotypicznego.

Sygnalizowane tutaj opracowanie składa się z dwóch części. W pierwszej autor skoncentrował się na spojrzeniu na Maryję jako na „wielki znak” miłości Bożej dla Kościoła. Najpierw więc ogólnie omawia w tej części trynitarną podstawę egzystencji Maryi i Kościoła, by na tym tle przejść do szczegółowej analizy związków Maryi i Kościoła z poszczególnymi Osobami Trójcy Świętej. Przedstawia, w jaki sposób w Maryi i Kościele odzwierciedla się miłosierdzie Ojca. Maryja jest umiłowaną Córką Ojca – poprzez Jej naśladowanie człowiek przeżywa na

nowo swoją synowską tożsamość; Maryja jest przeznaczona, by stać się matką – Kościół, patrząc na Nią, pogłębia swój byt, i swoje poslanie; Maryja ofiaruje Ojcu swoją wolność – od Niej Kościół uczy się doskonałej formy ludzkiej współpracy w dziele zbawczym; macierzyństwo Boże jest obrazem ojcostwa Boga – z Maryją Kościół doświadcza miłosierdzia Ojca. Jeśli

Ks. Janusz Królikowski

Wzór dla Kościoła. O mariologii Jana Pawła II

SALVATORIS MATER
2(2000) nr 4, 368-370

chodzi o Jej wzorczość w relacji Syna Bożego, to Autor wskazuje przede wszystkim, w jaki sposób Kościół uczy się od Niej bycia uczniem Chrystusa. Postawa Maryi jest w tym przypadku skoncentrowana na wierze, pójściu za Chrystusem, kontemplacji cierpienia i jego zbawczej wartości i polegającej na uczestniczeniu w zwycięstwie nad grzechem i śmiercią. Relacja Maryi i Kościoła w odniesieniu do Ducha Świętego koncentruje się na świętości, która potem udziela się wszystkim wierzącym. Patrząc na Maryję i Kościół mogą odkryć, co powinni czynić jako chrześcijanie. W tym przypadku szczególnie chodzi o modlitwę, wzajemną komunię, oczekiwanie przyszłej chwały.

Drugą część swojego opracowania A. Fusi poświęcił zagadnieniu roli Maryi w urzeczywistnianiu się Kościoła w historii i jego związkom z Maryją w tym właśnie względzie. W sposób szczególny

² A. FUSI, *Ha creduto meglio degli altri. Maria modello della Chiesa nell'insegnamento di Giovanni Paolo II*, Paoline, Milano 1999, ss. 321.

ukazuje, jaką rolę przypisuje Papież Maryi w Kościele, by mógł on wzrastać jako wspólnota zaangażowana w ewangelizację. Wydaje się, że jest to ujęcie bardzo trafne, jeśli weźmie się pod uwagę to, jak wielką rolę w nauczaniu i działaniach Papieża zajmuje ewangelizacja. Autor oparł część drugą swojej refleksji na zagadnieniu obecności Maryi w życiu Kościoła, czyniąc z niej podstawę dalszych poszukiwań dotyczących bezpośrednio Jej wzorczości. Maryja jako szczególny członek Kościoła poprzedza lud chrześcijański w poznaniu Chrystusa i pójściu za Nim, dzięki czemu jest „typem” Kościoła – jest typem dziewictwa i macierzyństwa, typem wiary oraz typem służby. Znaczne rozwinięcie przez Papieża nauki o Maryi jako typie Kościoła należy na pewno do wątków szczególnie istotnych w ramach jego kształtowania mariologii bardziej zbliżonej do Kościoła. Następnie Autor opracowania zwraca uwagę na rolę, jaką przypisuje Jan Paweł II Maryi w ramach nowej ewangelizacji. Należy zauważyć, że ten wątek związków Maryi z Kościołem i Jej obecności w posłaniu Kościoła jest traktowany w sposób nieco odrębny. Ta odrębność wyraża się w podkreśleniu wzorczości Maryi w odniesieniu do przyjęcia słowa Bożego, do wiary w to słowo i do rozprzestrzeniania go w sposób odważny. Drugim elementem tej odrębności jest związanie Maryi z życiem sakramentalnym; jawi się Ona w tym przypadku jako wzór przyjęcia misterium. Jest w końcu Maryja światłem, które rozjaśnia jego drogę pośród trudności, jakie napotyka w spełnianiu swojego posłania. W naszych czasach jest Ona odpowiedzią na wyzwania feminizmu, na trudności współczesnej rodziny oraz inspiracją dla dzieła ekumenicznego.

Po lekturze obszernego opracowania A. Fusiego możemy powiedzieć, że nauczanie Jana Pawła II o Maryi jako wzorze Kościoła jest rzeczywiście imponujące zarówno pod względem doktrynalnym, jak i pod względem bogactwa poruszanych w nim wątków. Z punktu widzenia doktrynalnego szczególnie ważna wydaje się pierwsza część, w której znajdujemy analizę ścisłych relacji Maryi i Kościoła z Trójcą Świętą, która otwiera z kolei wiele perspektyw teologicznych zasługujących na głębsze przeanalizowanie. Jeśli chodzi o drugą część, to możemy powiedzieć, iż Autorowi udało się pokazać egzystencjalne znaczenie mariologii eklezjotypicznej, chociaż wydaje się, że brakuje w niej ściślejzego powiązania z tematami podjętymi w części pierwszej. Innym brakiem, jaki zauważam w omawianej pracy, jest nikle nawiązanie do dogmatów maryjnych, by w ich świetle spojrzeć na eklezjotypiczność mariologii. Stąd zostało pomniejszone przez Autora eklezjalne znaczenie niepokalanego poczęcia Maryi oraz Jej

wniebowzięcia, mimo że te wątki jakoś przewijają się w omawianej pracy. Papież nadaje większe znaczenie tym zagadnieniom eklezjologicznej problematyce swojej mariologii.

Zaprezentowane tutaj opracowanie stanowi cenny wkład w pogłębienie mariologii Jana Pawła II, ukazując jej rozległość oraz znaczenie ekumeniczne. Myślę, że to opracowanie przysłuży się obronie mariologii papieskiej, gdyż często zarzuca się jej brak umiaru i ducha soborowego. Opracowanie A. Fusi może stać się dobrą inspiracją do owocnego podejmowania jego propozycji dotyczących wiary i życia na wzór Maryi.